

Nawoord

In dit boek wordt een eerste overzicht gegeven van de resultaten van de opgravingen in Breda-West. In tegenstelling tot oudere opvattingen is nu wel duidelijk geworden dat het archeologisch bodemarchief ten westen van Breda een rijke informatiebron is die ons in staat stelt het verleden gedetailleerd te reconstrueren. Het bijzondere van Breda-West ligt in het feit dat over een groot gebied de bewoningsgeschiedenis van een lokale gemeenschap onderzocht kon worden. Daardoor kan de relatie tussen de verschillende nederzettingen onderling en de relatie tussen de bewoning en het landschap in een groot aaneengeschakeld gebied worden bestudeerd. De opgravingsresultaten van Breda-West leverden unieke bodemsporen en vondsten op, waarvoor zelfs in het oostelijke deel van Noord-Brabant nauwelijks parallellen zijn: de bronzen sikkel, huisplattegronden uit de Late Bronstijd, een Romeinse ruitershelm, goed gedateerde waterputten uit de Vroege Middeleeuwen en een compleet legerkamp uit de Tachtigjarige Oorlog. Met andere woorden: we kunnen trots zijn op deze resultaten.

Het feit dat we de ontwikkeling van Breda-West en zijn bewoning over een lange periode konden reconstrueren danken we vooral aan de samenwerking tussen diverse auteurs met verschillende deskundigheden. De analyse van de vondsten levert een boeiend inzicht op in de levensstijl en het welvaartsniveau van de prehistorische boer. Het gezamenlijke onderzoek heeft tal van relevante feiten opgeleverd die bijdragen tot een uitbreiding en verdieping van de kennis van de geschiedenis van Breda en omgeving. De achterstand in de archeologische kennis over de bewoningsgeschiedenis van West-Brabant is met dit boek niet alleen voor een deel ingelopen, maar wettigt de verwachtingen dat het westen van de provincie Noord-Brabant over een veel rijker bodemarchief beschikt dan ooit is gedacht.

Nu de aanwezigheid van een verassend rijk bodemarchief in de regio Breda stilaan duidelijk is geworden, is het zaak om een coherente visie te ontwikkelen die uitgaat van beheer en onderzoek van bedreigde vindplaatsen binnen een regionaal kader waarbij het cultuurlandschap het uitgangspunt is. Het Regiobureau Breda is dan ook initiatiefnemer om te onderzoeken of op (sub)regionaal niveau op het gebied van archeologie een samenwerkingsmodel tot stand kan komen. Bovendien ontwikkelt het Bureau Cultureel Erfgoed van de gemeente Breda een lokale/regionale onderzoeksagenda.

Het tot voor kort relatief onbekend zijn met de archeologische waarden van grote delen van West-Brabant hangt ook samen met het veelal ontbreken van voldoende maatschappelijk draagvlak. De opdracht van de moderne archeologie is derhalve niet uitsluitend het op adequate wijze beheren van het kwetsbare bodemarchief, maar ook de bewustmaking van de bevolking dat onder onze voeten interessante (maar kwetsbare) sporen van lang vervlogen tijden aanwezig kunnen zijn. Door middel van inventarisatie en waardering van dat bodemarchief is het mogelijk om daarmee rekening te houden in moderne ruimtelijke ontwikkelingsprocessen. En het helpt als de mensen zich er van bewust zijn dat de bodem in de eigen regio rijk is aan historisch materiaal. Om die bewustwording te bevorderen heeft het Bureau Cultureel Erfgoed van de gemeente Breda het initiatief genomen om iedere betrokkene en belangstellende op de hoogte te brengen van het cultuurhistorische erfgoed. Naast exposities en open dagen wordt vanaf de zomer van 2004 ook op papier (en later via de gemeentelijke website) het erfgoed onder de aandacht gebracht. De regelmatig verschijnende ErfgoedBrief Breda houdt eenieder op de hoogte van actuele ontwikkelingen en via de ErfgoedReeks Breda zullen kleine monografieën over de Bredase cultuurhistorie

een groot publiek vinden. Resultaten van wetenschappelijk onderzoek zullen worden ondergebracht in de nieuwe ErfgoedStudies Breda. Daar is de verslaglegging van het onderzoek naar de oudere historie van Breda-West een prima voorbeeld van. Ik mag de hoop uitspreken dat er nog veel meer zullen volgen.

Johan Hendriks
Coördinator Bureau Cultureel Erfgoed
Vakdirectie Cultuur
Gemeente Breda